

Kokousmuistio YVA-työryhmän 8. kokouksesta

Aika: **Torstai 18.12.2015 klo. 12.00-16.00**
Paikka: Pankkisali/YM

Paikalla: Riitta Rönn, pj. (YM), Seija Rantakallio, (YM), Lasse Tallskog (YM), Suvi Kokkonen (SYKE), Jorma Jantunen (SYKE), Eriika Melkas (YM), Marja-Terttu Parsama (Etelä-Suomen AVI), Timo Jokelainen (ELY,) Sirkku Manninen (Suomen Luonnonsuojeluliitto), Matti Laitio (YM), Satu Räsänen (EK), Jari Salila (OM), Katri Nuuja (LVM)

1. Työryhmän kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi. Puheenjohtajana toimii kello 13–14 Seija Rantakallio puheenjohtajan ollessa estyneenä.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistioon korjattiin oikea päivämäärä (17.11.2015) sekä osallistujalista Mika Honkasen (TEM) osalta. Muutoin muistio hyväksyttiin muutoksitta.

3. Kevään kokoukset ja työryhmän mandaatti

Puheenjohtaja kertoi, että työryhmälle annettu alkuperäinen hallituksen esitysluonnoksen valmistumisaikataulu (helmikuun loppuun) on venynyt, johtuen juristisihteerin vaihdoksesta. Seija Rantakallio kertoi tarkemmin aikataulutuksesta. Tällä hetkellä näyttää siltä, että direktiivin edellyttämä takaraja on hyvin saavutettavissa.

4. YVA-asiakirjojen sisältövaatimusten päivitys (artiklat 5.1, 5.2 ja liite IV) -lähetekeskustelu

Seija Rantakallio esitteli YVA-asiakirjoihin liittyviä päivitystarpeita. Asiakirjojen sisältövaatimukset ovat tarkentuneet ja lisääntyneet. Erityisesti keskustelun kohteiksi nostettiin hankkeen kuvas, nykytilan kuvaus, todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset, lieventämistoimet, seurantajärjestelyt ja laadunvarmistus.

Keskustelu ja linjaukset jatkotarkastelulle:

- On tärkeää, että direktiivin velvoitteet sisällytetään kansalliseen lainsäädäntöön, mutta muutokset suhteutetaan suomalaiseen lainsäädäntötekniikkaan: esimerkit kirjataan perusteluihin, ei säädöstekstiin. Muistutettiin myös työryhmän 2.vaiheen työstä eli yhdenmukaista tulkintaa koskevan ohjeistuksen laatimisesta ja sen tärkeydestä.
- Todettiin, että nykyinen lainsäädäntö on monilta osin toimivaa ja osa direktiivin uudistuksista sisältyy jo nykyisen lainsäädäntöön.

- Asiakirjojen eli arviointiohjelman ja -selostuksen sisältöpäivityksistä keskusteltiin laajasti: todettiin, että nykyisiä käytäntöjä ei ole tarpeen merkittävästi muuttaa, mutta käsitteiden määrittely on syytä tehdä tarkasti ja yksiselitteisesti. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, säädetäänkö sisältövaatimuksista laissa vai asetuksessa. Sujuvoittamistavoitetta saavutettaneen jo säädösten selkeydellä.
- Hankkeen kuvausta koskien todettiin, että tarkoitus- ja suunnittelu-termit on syytä säilyttää säädöstekstissä ja niitä on syytä selventää perusteluteksteissä.
- On tärkeää, että hankkeiden vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon suppilomaisesti etenevä merkittävien vaikutusten tunnistaminen ja arviointi.
- Yleisesti pidettiin resurssien kohdentamisen kannalta hyvänä, että ohjelmavaiheessa pystyttäisiin tehokkaasti rajaamaan arviointia ja selostusvaiheessa keskityttäisiin nimenomaisesti merkittävien vaikutusten arviointiin. Myös vaikutukset, joiden merkittävydestä on epävarmuutta on oltava mukana arvioinnissa.
- Lieventämisen osalta todettiin, että direktiivistä tulee suoraan uusia termejä. Todettiin myös, että erityisesti ”poistamisen” suhteen ongelma on osittain käännostekninen.
- Seurantaohjelman muuttamista ”seurantajärjestelmäksi” kannatettiin yleisesti mutta huomiota kiinnitettiin siihen, että sen laatua voisi parantaa.

5. Laadunvarmistus, artikla 5.3 -lähetekeskustelut

Lasse Tallskog esitteli kansallisia YVA-menettelyn laadunvarmistuskeinoja, joita ovat ohjelmavaihe, selostusvaihe ja muutoksenhaku. Eriika Melkas esitteli menettelytapoja ja mahdollisuuksia laadunvarmistuksesta säätämiseen: tarvetta on säätää sekä hankkeesta vastaavan että yhteysviranomaisen asiantuntemuksen osalta esimerkiksi tarvittavasta kokemuksesta ja koulutuksesta.

Keskustelu ja linjaukset jatkotarkastelulle:

- Jonkinlainen yleisluontoinen koulutusvaatimus tuskin osoittautuu ylitsepääsemättömäksi, mutta liian tarkkaa tutkintorajausta ei kuitenkaan ole syytä säätää. Esimerkkinä viitattiin MRL:n mukaiseen kaavanlaatijan pätevyyteen.
- Keskustelun johtopäätöksenä todettiin, että direktiivin vaatimusten täyttäminen on jatkotyöskentelyn johtotähtenä. Selostuksen tekijän pätevyys on syytä kirjata säädöstekstiin, ja yhteysviranomaisen asiantuntijuusvaatimusten osalta on otettava huomioon käynnissä olevat hallinnolliset uudistukset.

6. Uudenmaan ELY-keskuksen ja Etelä-Suomen AVIn t&k –hanke YVAn tulosten paremmasta hyödyntämisestä ympäristöluvassa

Projektisihteeri Liisa Nyrölä Uudenmaan ELY-keskuksesta esitteli kehittämishanketta (2015–2017), jossa on tarkoituksena selvittää ja kokeilla YVAn ja ympäristöluvan yhteyden vahvistamista muun muassa menettelyjen yhteensovittamisella, tiedonkulkua parantamisella ja uusien käytäntöjen kokeiluilla.

. 7. Ennakkoneuvottelumenettelyn käyttökokemuksia

Liisa Nyrölä esitteli myös edellä mainitussa kehittämishankkeessa tehtyjen haastattelujen ja kyselyn tuloksia muun muassa yhteisneuvottelun järjestämisajankohtaan, koordinointiin, osallistujiin, menettelyihin ja tarpeellisiin asiakirjoihin liittyen. Esillä oli myös yhteisneuvottelumenettelydokumentti. Selvityksistä kävi ilmi, että kiinnostusta yhteisneuvotteluihin ja yhteisiin menettelyihin on ja että hyvänä vaihtoehtona pidettiin joustavaa ja mahdollistavaa sääntelyä. Dokumenttiin ja muihin esille tulleisiin seikkoihin liittyviä huomioita voi esittää 15.1.2016 mennessä.

Timo Jokelainen kertoi ELY-Y:n johtajille tehdyn kyselyn tuloksista. Ilmi kävi, että neuvottelun käsite ymmärretään ja ennako-ohjaukseen panostetaan eri tavoin. Näin ollen prosessien yhdistämiselle olisi tarvetta.

Keskustelu ja linjaukset jatkotoimenpiteille:

- Tuloksia ja saatuja kommentteja pidettiin hyvinä ja niitä voidaan käyttää hyödyksi jatkovalmistelussa.
- Sisäisen asiantuntijuuden hyödyntäminen on tärkeää.
- Usein YVA-neuvotteluilla on liittymäkohtia luonnonsuojelu- ja pohjavesi-asioihin.

8. Tilannekatsaus lupalakien läpikäynnistä

Workshopissa sovitusti eri ministeriöt ovat toimittaneet työryhmälle tarkasteludokumentin 11 lupalain osalta. Näistä tehdään yhteenveto pikimmiten. Jotkut lait vaativat erityissäännöksiä, jotkut taas vastaavat jo nykyisin direktiivin vaatimuksia.

9. Seuraavat tapahtumat

- Lupaworkshop 2 pidetään 19.1.2016 kello 12-16 YM:ssä
- Kohdassa 7. mainitun materiaalin kommentointi 15.1.2016 mennessä.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 16.03.